

Öppna jämförelser av Hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet 2014

Område: Hälsotillstånd, dödlighet mm

Indikator: 1. Återstående medellivslängd, kvinnor och män

Kontaktperson: Anna-Carin Johansson Anna-Carin.Johansson@liv.se

Hur ligger vårt landsting till och varför:

Medellivslängden är ett väl använt mått på hälsan i en befolkning. Måttet ger även en bild av skillnader i hälsa mellan olika befolkningsgrupper.

Den beräknade medellivslängden för personer födda år 2009-2013 var lägre i Värmland jämfört med genomsnittet för Sverige. Medellivslängden för värmländska kvinnor var 83,2 år jämfört med genomsnittet för riket på 83,6 år. Värmländska män har en beräknad medellivslängd på 78,9 år jämfört med 79,7 år för riket.

Sedan föregående mätperiod har medellivslängden ökat mer i Värmland än i riket. Skillnaderna i livslängd mellan den värmländska befolkningen och riket fortsätter därmed att minska.

Skillnaden i medellivslängd mellan kvinnor och män var i Värmland 4,3 år. Könsskillnaderna var något större i Värmland jämfört med riket där skillnaden var 3,9 år.

Skillnaden i medellivslängd varierar mellan kommunerna inom Värmlands län. Det skiljer cirka 3 år i medellivslängd för både män och kvinnor när de olika kommunerna jämförs.

Den kortare medellivslängden i Värmland beror bland annat på högre dödlighet i hjärt-kärlsjukdomar. Ohälsosamma levnadsvanor samt fetma är riskfaktorer för dessa sjukdomar. Andelen värmlänningar med riskkonsumtion av alkohol och med övervikt och fetma är högre än riksgenomsnittet. I Värmland omkommer fler personer i olycksfall (särskilt trafikolyckor bland män) jämfört med övriga riket. Värmland har även ett av de högsta antalen självmord per 100 000 invånare i riket.

Bakgrunden till att Värmland uppvisar en av de kortaste medellivslängderna i landet bör ses i ett bredare perspektiv. Generellt har personer med lång utbildning högre medellivslängd än personer med kort utbildning. Värmland har under många år kännetecknats av en befolkning med kort utbildning vilket har samband med fler hälsorisker i arbetslivet och mindre kvalificerade yrken som i sin tur innebär knappare ekonomiska resurser.

Vilka förbättringsåtgärder pågår:

På övergripande nivå pågår en styrning mot ökad hälsoorientering av hälso- och sjukvården. Utbildningsinsatser och implementering av Socialstyrelsens nationella riktlinjer avseende sjukdomsförebyggande metoder - alkohol, tobak, otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor pågår.

Inom ramen för det länsgemensamma förbättringsarbetet Nya Perspektiv sker en fortsatt satsning på hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder avseende ”utmaningarna” Den sårbara familjen, Riskbruk – riskbetende, Psykisk ohälsa och Äldres hälsa. Landstinget och kommunerna har enats om en gemensam inriktning och tillhörande resultatmål för respektive utmaningsområde.

Landstinget deltar i samverkansprojektet ”Tryggt och säkert län”. Ett projekt som ska resultera i en modell för systematiskt och faktabaserat säkerhetsarbete i Värmland. Landstinget bidrar bland annat med statistiskt underlag avseende vård för personskador från Swedish Traffic Accident Data Acquisition (STRADA) och Injury Database (IDB). Skaderegistrering sker vid länets tre akutmottagningar.